

Urząd Miejski w Sosnowcu
Wydział Funduszy Zewnętrznych i Współpracy
41-200 Sosnowiec, al. Zwycięstwa 20

URZĄD MIEJSKI w SOSNOWCU
BIURO RADY MIEJSKIEJ

Wpłynęło 2019 -05- 14

L. dz. ....
Podpis *Elaw* za *119*

Sosnowiec, 14.05.2019

PREZYDENT
Arkadiusz Chęciński
13.05.19

Pan Wojciech Nitwinko
Przewodniczący Komisji Rewizyjnej
Biuro Rady Miejskiej w Sosnowcu
w miejscu

Szanowny Panie Przewodniczący,

W załączeniu przesyłam materiał dotyczący środków wydatkowanych na współpracę miasta Sosnowca z miastami partnerskimi w latach 2015 – 2018.

Z poważaniem

Pełnomocnik Prezydenta Miasta Sosnowca
ds. Funduszy Zewnętrznych
oraz Polityki Społecznej i Komunalnej

Anna Jedynak

Informacja na temat środków wydatkowanych na współpracę miasta Sosnowca z miastami partnerskimi w latach 2015-2018.

SAMORZĄDY PARTNERSKIE SOSNOWCA, PARTNERZY LOKALNI

Sosnowiec podpisał dokumenty dotyczące współpracy z 8 partnerskimi samorządami zagranicznymi :

- Suczawa, Rumunia (umowa partnerska podpisana 12 września 2003 r.)
- Les Mureaux, Francja (umowa partnerska podpisana 1 maja 2004 r.)
- Komárom, Węgry (umowa partnerska podpisana 25 kwietnia 2005 r.)
- Roubaix, Francja (umowa partnerska podpisana 9 czerwca 2006 r.)
- Casablanka Maârif, Maroko (list intencyjny podpisany 28 lutego 2008 r.)
- Idar-Oberstein, Niemcy (umowa partnerska podpisana 31 maja 2011 r.)
- Dergacze, Ukraina (umowa partnerska podpisana 5 października 2011 r.)
- Gori, Gruzja (list intencyjny podpisany 28 listopada 2013 r.)

oraz 2 polskimi:

- Dziwnów (porozumienie o współpracy 31 maja 2012)
- Gorlice (porozumienie o współpracy 04 czerwca 2014).

Poza partnerami formalnymi miasto współpracuje także z wieloma innymi samorządami i instytucjami zagranicznymi przy realizacji wielostronnych projektów współpracy finansowanych ze środków europejskich (ich opisy zostały zawarte w dalszej części materiału).

KIERUNKI DZIAŁAŃ

Najważniejsze kierunki działań prowadzonej przez miasto współpracy z zagranicznymi miastami partnerskimi to:

- Wspieranie zorganizowanych tematycznych wymian mieszkańców, współpracy jednostek kulturalnych, sportowych, edukacyjnych (zarówno młodzieży jak i kadry pedagogicznej), organizacji pozarządowych etc;
- Współpraca samorządu, instytucji kultury i nauki, przedsiębiorstw w promowaniu miasta;
- Wymiana doświadczeń z przedstawicielami samorządów gmin zagranicznych i krajowych;
- Udział w imprezach kulturalnych, sportowych i wydarzeniach o szczególnym znaczeniu dla partnerskich samorządów;
- Realizacja wspólnych projektów dofinansowanych ze środków zewnętrznych krajowych i europejskich;
- Promocja miejsc i obiektów o wartości historycznej, symbolicznej, architektonicznej, przyrodniczej;
- Wspieranie dialogu międzykulturowego, przełamywanie barier i stereotypów pomiędzy partnerami, podnoszenie kompetencji językowych (głównie wśród młodzieży), promowanie edukacji pozaformalnej służącej zdobyciu przez mieszkańców miast nowych umiejętności zwiększających ich szanse na rynku pracy, promocja wolontariatu etc.

Podczas implementacji projektów w ramach wyżej wymienionych kierunków, Referat Współpracy Wydziału Funduszy Zewnętrznych i Współpracy, do którego kompetencji należą zadania związane ze współpracą ponadnarodową miasta, współdziała z lokalnymi partnerami, wśród których szczególne znaczenie mają:

- Instytucje kultury (m.in. Energetyczne Centrum Kultury im. Jana Kiepury, Muzeum, Sosnowieckie Centrum Sztuki - Zamek Sielecki);
- Podmioty edukacji wszystkich szczebli (sosnowieckie przedszkola, szkoły podstawowe, licealne, Wyższa Szkoła Humanitas, Uniwersytet Śląski, Politechnika Śląska);
- Jednostki naukowo-badawcze (Instytut Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego);

- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sosnowcu;
- Instytucje otoczenia biznesu (m.in. Sosnowiecki Park Naukowo-Technologiczny);
- organizacje pozarządowe / instytucje społeczne (m.in. Sosnowieckie Centrum Organizacji Pozarządowych, Zagłębiowski Alarm Smogowy, Rada Seniorów Miasta Sosnowca, Młodzieżowa Rada Miasta);
- Przedsiębiorcy (prowadzący działalność w dziedzinach związanych tematycznie z poszczególnymi projektami, np. Centrum Targowo-Wystawiennicze Expo Silesia podczas spotkania poświęconego komunikacji społecznej i promocji miast, Remondis w trakcie realizacji projektu dotyczącego gospodarki odpadami komunalnymi).

PROJEKTY

Realizowane przez Sosnowiec projekty dwu i wielostronne z udziałem miast partnerskich służą wzajemnemu zbliżaniu mieszkańców europejskich miast i budowaniu integracji europejskiej. Projekty te o bardzo różnorodnej tematyce gromadziły członków społeczności lokalnych z Europy w celu wymiany doświadczeń, opinii i wartości, wyciągania wniosków i budowania potencjału na przyszłość. Mieszkańcy europejskich miast partnerskich wraz z mieszkańcami Sosnowca brali udział w konferencjach, debatach, warsztatach tematycznych, związanych z obywatelstwem europejskim i demokracją, wspólnymi wartościami, historią i kulturą. Projekty propagowały europejskie wartości i osiągnięcia, zachęcając obywateli ze wszystkich miast partnerskich w nich uczestniczących do wzajemnych kontaktów umacniających dialog międzykulturowy. Wielostronna wymiana dająca możliwość nawiązania bezpośrednich kontaktów pomiędzy mieszkańcami Sosnowca i miast partnerskich motywowała do zdobywania wiedzy o europejskich sąsiadach, przełamywania stereotypów w postrzeganiu innych narodów i niwelowania barier językowych.

Projekty zrealizowane z partnerami zagranicznymi w latach 2015 - 2018 to:

2015:

1. Zakończenie realizacji wieloletniego międzynarodowego projektu pn. „Podnoszenie świadomości związanej z proekologicznymi zachowaniami mieszkańców w gospodarce odpadami”. Projekt realizowany był w latach 2013 - 2015 we współpracy z gminami: Abegondo (Hiszpania) - koordynator projektu, Molndal (Szwecja), Traversetolo (Włochy), Lublin (Polska). Jego celem było wspólne opracowanie przez partnerów narzędzi służących popularyzacji proekologicznych zachowań mieszkańców dotyczących gospodarowania odpadami, zwiększeniu motywacji mieszkańców miast - partnerów projektu do podejmowania proekologicznych działań (recycling, reusing), a także podniesienie poziomu wiedzy wśród pracowników urzędów miast zajmujących się tą problematyką, w tym komunikacją z mieszkańcami.

Kluczowe działania zrealizowane w ramach projektu to seminaria, konferencje, warsztaty dla pracowników służb komunalnych, wizyty studyjne (miejskie składowiska odpadów, spalarnie, sortownie), imprezy otwarte dla mieszkańców (konkursy, wystawy, pokazy koncertowe), przygotowanie narzędzi komunikacji (strona internetowa, publikacja, płyta DVD, ulotki) oraz badania w grupie fokusowej skuteczności podejmowanych przez samorządy działań.

Projekt realizowany ze środków europejskiego programu „Europa dla Obywateli”, Akcja 1.2. Sieci tematyczne miast partnerskich

Dofinansowanie pozyskane przez koordynatora: 115.000 EUR

Środki dla Sosnowca: 49.601,74 PLN

2. (Sosnowiec, 20-26.04.2015). Wymiana edukacyjno-dydaktyczna uczniów oraz nauczycieli ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Iwanofrankowsku (Ukraina) i Szkoły Podstawowej nr 39 w Sosnowcu pn.: „Kulturowe podróże: czyli co wiemy o Polsce i Ukrainie”³⁹.

Cel projektu: w trakcie wymiany dzieci z obu miast wzięły udział we wspólnych zajęciach szkolnych, w większości zorganizowanych poza szkolnymi klasami, pogłębiając wiedzę na temat dorobku kulturalnego i historii obu krajów, ucząc się zasad tolerancji, demokracji, a także zwiększając swoje kompetencje komunikacyjne i społeczne.

Projekt zrealizowany ze środków Gminy Sosnowiec.

Koszty projektu: 26.174,07 PLN

3. (Sosnowiec, 20-22.03.2015). Wizyta Burmistrza Komarom w Sosnowcu z okazji 10. rocznicy podpisania Umowy Partnerskiej. W ramach obchodów została zorganizowana impreza otwarta dla mieszkańców pn. „Wbiegnij w wiosnę po węgiersku”, w programie której znalazł się bieg o Puchar Prezydenta Miasta Sosnowca i Burmistrza Miasta Komarom, degustacja potraw obu kuchni, atrakcje rekreacyjne dla dzieci, etc. W dniu 21 marca goście wraz z Prezydentem Miasta Sosnowca uczestniczyli w organizowanym przez Miasto Katowice Dniu Przyjaźni Polsko-Węgierskiej z udziałem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, Prezydenta Republiki Węgierskiej Janosa Adera oraz licznych przedstawicieli samorządów polskich i węgierskich połączonych współpracą partnerską.

Projekt zrealizowany ze środków Gminy Sosnowiec.

Koszty projektu: 8.308,10 PLN

4. (Sosnowiec, 25-30.05.2015). Projekt wymiany młodzieży i miast partnerskich: Suczawa, Komarom, Les Mureaux i Idar-Oberstein pn. „#4Future - Społeczni Innowatorzy”. Uczniowie z sosnowieckiego II LO im. E. Plater wraz z partnerami zagranicznymi aktywnie uczestniczyli w warsztatach i zajęciach tematycznych podzielonych na 5 bloków: innowacje w zatrudnieniu, w stylu życia, w nauce oraz edukacji, w kulturze i turystyce.

Projekt zrealizowany ze środków Gminy Sosnowiec.

Koszty projektu: 67.148,53 PLN

5. (Sosnowiec, 03-06.07.2015). „Międzynarodowy stacjonarny plener malarski” z udziałem artystów plastyków z Idar-Oberstein. Realizacja działania artystycznego „Zapis pamięci” wg koncepcji opiekuna „Grupy Plastycznej Relacje” (Czesław Gałuszny) działającej przy Centrum Kultury im. Jana Kiepury i grupy artystycznej z Idar-Oberstein „Atelierstrasse”.

Działanie zrealizowane ze środków obu grup artystycznych.

6. (Sosnowiec, 20-21.09.2015) Udział młodzieżowych drużyn sportowych z Suczawy w turnieju rugby współorganizowanym przez sosnowiecki Rugby Klub „Koliber” - impreza cykliczna o zasięgu regionalnym, na którą klub zaprosił także młodzież z miast partnerskich Sosnowca.

Działanie zrealizowane ze środków klubu.

Wkład finansowy gminy Sosnowiec (zakup upominków dla młodzieży, zwiedzanie miasta i regionu z przewodnikiem, w tym wynajem autokaru i posiłki podczas zwiedzania): 3.489,37 PLN

7. (Sosnowiec, 17-23.10.2015). Wizyta grupy uczniów wraz z opiekunami z Konserwatorium z Roubaix. Wspólne z uczniami i gronem pedagogicznym z Zespołu Szkół Muzycznych im. Jana Kiepury warsztaty oraz koncerty w sali muzycznej ZSM. Szkoły pozostają w stałym kontakcie i co roku starają się organizować wymianę uczniów na przemian u każdego z partnerów.

Działanie zrealizowane ze środków ZSM.

Wkład finansowy gminy Sosnowiec (zakup upominków dla młodzieży): 419,50 PLN

8. (wrzesień 2015 - wrzesień 2017) Rozpoczęcie realizacji wieloletniego projektu „CitiPart - Partnerstwo miast przeciwko ekstremizmowi i populizmowi” współfinansowanego z programu „Europa dla Obywateli” Akcja 1.2. Sieci tematyczne miast partnerskich.

Partnerzy:

- Europejski Dom Yvelines (Saint-Germain-en-Laye, FR)
- Europejski Dom Nîmes (FR)
- Polska Fundacja im. Roberta Schumana w Warszawie
- Urząd Miejski w Sosnowcu
- Stowarzyszenie BBAG w Poczdamie (DE)
- Europejski Dom Dubrownik (HR)
- Organizacja młodzieży GEMMA w Scy-Chazelles (AT)
- Europejskie Centrum Roberta Schumana w Scy-Chazelles (FR)

W ramach projektu, poza międzynarodowymi spotkaniami młodzieży w Saint-Germain-en-Laye, Warszawie, Poczdamie, Scy-Chazelles i Villach, każdy partner przeprowadził serię warsztatów, debat i działań informacyjno-promocyjnych (m.in. organizacja koncertu charytatywnego na rzecz Hospicjum Św. Tomasza Apostoła w Sosnowcu, kolacja wigilijna dla potrzebujących wraz ze wspólnym kołędowaniem, happeningi uliczne, wywiady z osobami dotkniętymi skutkami aktualnych konfliktów wojennych, wydarzenia sportowe i kulturalne) skierowanych do mieszkańców, mających na celu popularyzację 3 podstawowych wartości europejskich: solidarności, tolerancji oraz pokoju. Projekt rozwijał dialog międzypokoleniowy oraz komunikację pomiędzy obywatelami i samorządem lokalnym.

Projekt realizowany ze środków europejskiego programu „Europa dla Obywateli”, Akcja 1.2. Sieci tematyczne miast partnerskich

Dofinansowanie pozyskane przez koordynatora: 82.500 EUR

Środki dla Sosnowca: 12.805,37 PLN

Wkład własny Sosnowca: 14.674,17 PLN

[http://www.sosnowiec.pl/_upload/info_template_pl%20\(for%20Sosnowiec%20city\).pdf](http://www.sosnowiec.pl/_upload/info_template_pl%20(for%20Sosnowiec%20city).pdf)

2016:

1. (Sosnowiec, 09-13.05.2016). „Sosnowiec łączy seniorów: Senior w Europie XXI wieku”. Międzynarodowy projekt z udziałem członków Rady Seniorów Miasta Sosnowca i seniorów

z miast: Roubaix, Les Mureaux (Francja), Caerphilly (Walia) oraz Etterbeek (Belgia). Seniorom towarzyszyli także przedstawiciele władz i osoby odpowiedzialne za realizację polityki senioralnej w miastach biorących udział w projekcie.

Projekt otworzyła międzynarodowa debata zorganizowana w Sosnowieckim Parku Naukowo-Technologicznym, która umożliwiła wymianę doświadczeń w zakresie polityki senioralnej oraz dobrych praktyk w obszarze aktywności społecznej osób starszych. W programie projektu znalazła się również gra miejska „Odkrywaj Sosnowiec”, podczas której goście poznali historię i kulturę Sosnowca; warsztaty taneczne dla seniorów oraz impreza taneczna „DJ Seniorka rozkręca imprezę”. Zabawa, którą prowadziła znana DJ Wika, była otwarta dla wszystkich mieszkańców Sosnowca w wieku 60+.

Projekt zrealizowany ze środków Gminy Sosnowiec.

Koszty projektu: 42.008,11 PLN

2. (Komarom, maj 2016). Udział przedstawicieli władz samorządowych w obchodach Dni Komarom (Węgry) i Komarno (Słowacja)

Wyjazd zrealizowany ze środków Gminy Sosnowiec.

Koszty podróży poniesione przez Sosnowiec 3.915,37 PLN

3. (Sosnowiec, 15-22.10.2016). Projekt „SZTUKA PRZYJAŹNI”. Członkowie nieformalnej grupy teatralnej „Teatr Nasz” działającej przy sosnowieckim II LO im. E. Plater wraz z rówieśnikami z Ukrainy, członkami nieformalnej grupy „Youth Euroclub. Learning. Creativity. Innovation” zrealizowali dwustronny projekt, finansowany ze środków Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży. W czasie spędzonego w Sosnowcu tygodnia, 20 młodych artystów z Sosnowca i Lwowa wzięło udział w serii warsztatów teatralnych, przygotowało debatę na temat fundamentalnych wartości europejskich takich jak: demokracja, wolność, równość, pokój, solidarność i tolerancja. Na zakończenie projektu młodzież, na scenie sali koncertowej przy Zespole Szkół Muzycznych im. Jana Kiepury, zaprezentowała przygotowany w ramach działań projektowych, interaktywny, angażujący widzów do czynnego udziału, dwujęzyczny spektakl pt. „Dziwny jest...”.

Projekt zrealizowany z dotacji Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży.

Koszty projektu: 36.902,31 PLN

4. (Sosnowiec, 06-08.10.2016). Wizyta przedstawicieli władz miast Komárom (Węgry) i Komarno (Słowacja) w Sosnowcu. Spotkanie z władzami Sosnowca miało na celu rozważenie poszerzenia współpracy o nowego słowackiego partnera: prezentacja miasta Komarno (potencjał kulturalny, edukacyjny, gospodarczy, społeczny, turystyczny); nawiązanie bezpośrednich kontaktów pomiędzy przedstawicielami Komarno i pracownikami Gminy Sosnowiec odpowiedzialnymi za realizację działań na poziomie międzynarodowym (jednostki kulturalne, edukacyjne, sportowe, organizacje pozarządowe); określenie ewentualnego sposobu i terminu sformalizowania stosunków partnerskich pomiędzy miastami.

Podczas wizyty dyskutowano także o planach współpracy w ramach sieci miast partnerskich oraz miast pochodzących z grupy wyszehradzkiej (określenie tematyki ewentualnych projektów, wybór grup interesariuszy, możliwość aplikowania o środki zewnętrzne).

Wizyta sfinansowana ze środków Gminy Sosnowiec.

Koszty wizyty: 11.671,70 PLN

5. Rozpoczęcie realizacji wieloletniego projektu „ClairCity - Zaangażowanie obywateli w działania na rzecz ograniczenia zanieczyszczenia powietrza w miastach” (Citizen Led Air Pollution Reduction in Cities).

Konsorcjum uniwersytetów i instytucji badawczych, koordynowane przez holenderską firmę Trinomics, otrzymało europejskie dofinansowanie w wysokości 6,7 miliona Euro na realizację projektu pn. „CLAiR-City”, którego celem jest zaangażowanie obywateli z 6 krajów w zbadanie ich osobistego wpływu na jakość powietrza i poziom emisji dwutlenku węgla w ich miastach.

Czas trwania realizacji projektu: 4 lata (2016-2020).

W projekcie bierze udział 16 partnerów pełniących różnorodne role i realizujących różne zadania:

Koordynator - Firma Trinomics, Holandia

Grupa naukowa:

Duński Uniwersytet Techniczny, Norweski Instytut Badania Jakości Powietrza (NILU), Uniwersytet Zachodniej Anglii (UWE); Uniwersytet w Aveiro (UAVR)

Wsparcie techniczne:

Główny Urząd Statystyczny (Holandia), Ministerstwo Infrastruktury i Środowiska (Holandia), Regionalny Ośrodek ds. Ochrony Środowiska dla Centralnej i Wschodniej

Europy - REC (Węgry), Firma „Transport i Mobilność” (Belgia), Firma „Techne Consulting” (Włochy)

Miasta/regiony pilotażowe:

Bristol (Wielka Brytania), Amsterdam (Holandia), słoweńska Lubljana, Sosnowiec, region Aveiro (Portugalia) i region Liguria (Włochy).

Cele projektu:

- Zbadanie związków pomiędzy zachowaniem mieszkańców a jakością powietrza i ich zdrowiem;
- Zaangażowanie i podniesienie świadomości mieszkańców i interesariuszy na temat zagadnień związanych z jakością powietrza i ich zdrowiem;
- Stworzenie innowacyjnych narzędzi (m. in. gra internetowa, aplikacja na smartfony) ułatwiających mieszkańcom zrozumienie związków pomiędzy ich zachowaniem w codziennym życiu a jakością powietrza w ich mieście oraz ich zdrowiem.
- Przygotowanie pakietu rekomendacji i strategii na temat sposobów skutecznego zarządzania jakością powietrza w mieście, którego celem nadrzędnym jest zaangażowanie w jej realizację mieszkańców świadomych tego, jaki mają wpływ na środowisko, a w konsekwencji na swoje zdrowie. Pakiet narzędzi i metod jest przygotowywany przez zespół ekspertów projektowych dla każdego z miast („szyty na miarę”). Oprócz tego powstanie także uniwersalny zestaw narzędzi, który będzie mógł zostać wykorzystany przez każde europejskie miasto o liczbie ludności powyżej 50.000 mieszkańców. (www.claircity.eu)

Projekt finansowany ze środków Europejskiego Programu Ramowego w Zakresie Badań Naukowych i Innowacji Horyzont 2020

Środki dla Sosnowca 62.125,00 EUR

Do chwili obecnej do miasta wpłynęło 49.038,37 EUR = 205.841,08 PLN (zaliczka w czerwcu 2016 oraz kolejna transza płatności po pierwszym okresie raportowania w kwietniu 2018).

6. (Sosnowiec, Dziwnów, maj/czerwiec 2017). **Współpraca z polskim miastem partnerskim Dziwnów:** wymiana młodzieży z Dziwnowa i Sosnowca - tygodniowe pobyty edukacyjno-rekreacyjne 15 osobowych grup młodzieży gimnazjalnej z obu miast na przemian w Sosnowcu i Dziwnowie, coroczne rozgrywki sportowe o przechodni Puchar Prezydenta Sosnowca i Burmistrza Dziwnowa.

Wymiana sfinansowana ze środków Gminy Sosnowiec (koszty podróży sosnowieckiej młodzieży do Dziwnowa i pobytu młodzieży z Dziwnowa w Sosnowcu). Koszty pobytu sosnowieckiej młodzieży w Dziwnowie i podróż młodzieży z Dziwnowa do Sosnowca pokrywane przez gminę Dziwnów.

Koszty wymiany poniesione przez Sosnowiec: 16.506,81 PLN

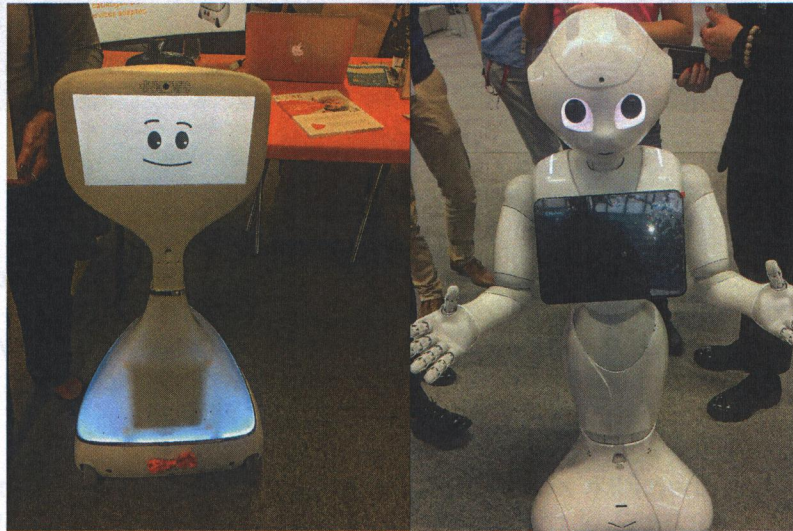
2017:

1. (Sosnowiec, Dziwnów, maj/czerwiec 2017). **Kontynuacja współpracy z polskim miastem partnerskim Dziwnów:** wymiana młodzieży z Dziwnowa i Sosnowca. Wymiana realizowana ze środków Gminy Sosnowiec (koszty podróży sosnowieckiej młodzieży do Dziwnowa i pobytu młodzieży z Dziwnowa w Sosnowcu). **Koszty wymiany poniesione przez Sosnowiec: 16.288,78 PLN**
2. **Spotkanie miast partnerskich z okazji uroczystych obchodów 115-tej rocznicy nadania miastu praw miejskich.** W obchodach tej rocznicy udział wzięli przedstawiciele władz samorządowych miast partnerskich i współpracujących: Les Mureaux (Francja), Suczawa (Rumunia), Komarno (Słowacja) oraz Dziwnów i Gorlice (Polska). Goście wystąpili podczas uroczystej Sesji Rady Miejskiej, wzięli udział koncercie „Santo Subito” Piotra Rubika oraz w meczu piłkarskim na Stadionie Ludowym pomiędzy drużyną młodzieżową i zespołem sosnowieckich samorządowców, rozegranym na zakończenie dwuletniego projektu młodzieżowego „CitiPart - Partnerstwo Miast przeciwko Ekstremizmowi i Populizmowi”.

Wizyta sfinansowana ze środków Gminy Sosnowiec.
Koszty wizyty: 38.809,36 PLN
3. (Dąbrowa Górnicza, 1-3.09.2017) Udział w charakterze partnera w międzynarodowym projekcie finansowanym z Programu Europa dla Obywateli pn. „United we stand, divided we fall” koordynowanym przez miasto Dąbrowa Górnicza, koncentrującym się wokół zagadnień związanych z kryzysem europejskim: kryzys ekonomiczny, narastające napięcia, ruchy nacjonalistyczne, zachowania ksenofobiczne, problem migracji, rozwarstwienia społecznego oraz konieczności sprostania nowym wyzwaniom, jakie stawia przed nami współczesna Europa. Pracownicy referatu Współpracy wzięli udział w wydarzeniach projektowych: debata, konferencja, impreza plenerowa, które finansowane były ze środków europejskiego programu „Europa dla Obywateli”.
Wysokość finansowania pozyskanego przez Dąbrowę Górniczą: 15.000 EUR
<https://europadlaobywateli.pl/project/united-we-stand-divided-we-fall/>
4. (Roubaix, 5-8.10.2017) Kontynuacją współpracy sosnowieckich seniorów z partnerami zagranicznymi była wizyta przedstawicieli Rady Seniorów Miasta Sosnowca w Roubaix

i udział w organizowanych w tym mieście wydarzeniach związanych z odbywającym się corocznie w całej Francji tygodniem seniora. Tematem przewodnim w 2017 było hasło „**Tworzymy społeczeństwo - w każdym wieku**”. Sosnowieccy seniorzy podzielili się z kolegami i koleżankami z Roubaix swoimi doświadczeniami ze zrealizowanych różnorodnych projektów, wzięli udział w debatach dotyczących europejskiej polityki senioralnej, zapoznali się z przemysłowym dziedzictwem kulturowym miasta i regionu, odwiedzili też ekspozycje podczas forum senioralnego ACTI-SENIORS poświęconego nowym, opartym na nowoczesnych technologiach, formom aktywności dedykowanym seniorom.

Projekt sfinansowany przez miasto Roubaix.

Koszty poniesione przez Sosnowiec (koszty podróży i ubezpieczenia uczestników z Sosnowca): 3.419,88 PLN

5. (Sosnowiec, 1-4.10.2017) „**Zdemaskuj Europę - solidarność miast w obliczu eurosceptycyzmu**” - był projektem mobilizujący mieszkańców europejskich miast (Suczawa, Komarom, Les Mureaux, Palma de Mallorca, Dziwnów, Dąbrowa Górnicza i Sosnowiec) do zaangażowania się społecznego, kształtowania polityki unijnej na szczeblu lokalnym i ponad lokalnym, poprzez rozwijanie dialogu międzykulturowego i wspieranie komunikacji między obywatelami i lokalnymi radnymi. Działania projektu koncentrowały się wokół trzech zagadnień: solidarności w czasach kryzysu, eurosceptycyzmu i debaty dotyczącej przyszłości Europy.

Projekt otrzymał dofinansowanie z Programu Europa dla Obywateli w wysokości **31.979,- PLN**

Wkład własny gminy Sosnowiec: 22.445,56 PLN

http://www.sosnowiec.pl/urząd/artykuły/k1,70,fundusze_europejskie/k2,1167,projekt_zdemaskuj_europe_unmask_europe/

6. (Sosnowiec, 15-21.10.2017) „Jak POL-UKRować nasze relacje? Polsko-ukraiński przewodnik ksenofoba”. Była to wymiana młodzieżowych grup reporterskich z Sosnowca i Sambora, zorganizowana w Sosnowcu z udziałem młodych pasjonatów dziennikarstwa zainteresowanych nawiązaniem dwustronnej polsko-ukraińskiej współpracy i bliskimi relacjami przyjaźni. W wyniku działań projektowych powstała e-publicacja "Polsko-ukraiński przewodnik ksenofoba" - żartobliwe, a przy tym pouczające spojrzenie na typowe cechy i zachowania 2 narodów. Projekt odwoływał się do zainteresowań i dziennikarskich doświadczeń partnerów, był jednocześnie istotnym głosem w dyskusji nt. znaczenia budowania trwałych i dobrosąsiedzkich relacji pomiędzy Polską i Ukrainą oraz na temat roli młodego pokolenia w promowaniu dialogu międzykulturowego.

Projekt otrzymał dofinansowanie Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodziży w wysokości 27.204,71 PLN

Wkład własny gminy Sosnowiec: 6.377,10 PLN

2018:

1. (Suczawa, 10-11.02.2018) Spotkanie przedstawicieli Rady Miejskiej w Sosnowcu, z władzami rumuńskiego miasta partnerskiego Sosnowca. Sosnowieccy radni wzięli udział w uroczystościach organizowanych w związku z 630. rocznicą nadania praw miejskich Suczawie, przekazali Merowi Suczawy, Panu Ionowi Lungu, list gratulacyjny wystosowany przez Prezydenta Miasta Sosnowca i Przewodniczącego Rady Miejskiej oraz odebrali pamiątkowy medal przyznawany zasłużonym mieszkańcom oraz przyjaciołom Suczawy z okazji jubileuszu miasta. Sosnowiec i Suczawa w tym roku świętują 15. rocznicę podpisania umowy partnerskiej zawartej 12 września 2003 roku.

Wizyta sfinansowana ze środków miasta Suczawa.

Koszty podróży poniesione przez Sosnowiec 1.605,35 PLN

2. (Oslo, Drøbak, Friedrich Land, 5-9.03.2018, Sosnowiec, 20-21.03.2018) Udział przedstawicieli Sosnowca w działaniach w ramach projektu „Polsko-norweska pomoc dla podniesienia efektywności energetycznej na Ukrainie”, koordynowanym przez Związek Miast Polskich i finansowanym ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014. Udział przedstawicieli Sosnowca w wizycie studyjnej został sfinansowany z dotacji.

3. (Les Mureaux, 22-25.03.2018) Francuskie miasto partnerskie Sosnowca było organizatorem **Europejskiego Forum Licealistów** - licealiści z zaproszonych do projektu miast partnerskich poświęcili czas na refleksję „jaka będzie Europa w 2030 roku”, dyskutowali o tożsamości obywatelskiej, perspektywach rozwoju Europy, rozwiązaniach związanych z wykorzystaniem energii, o ewolucji technologicznej, ewolucji wartości kulturowych w Europie oraz ekologii. Podsumowując spotkanie, podczas dyskusji z udziałem Pani Christine Revault d'Alonnes-Bonnefoy - posłanki do Parlamentu Europejskiego, przedstawili wyniki swojej pracy, swoje przemyślenia i proponowane rozwiązania na budowanie Europy przez kolejnych 20 lat.

Projekt sfinansowany przez miasto Les Mureaux.

Koszty poniesione przez Sosnowiec (koszty podróży i ubezpieczenia uczestników z Sosnowca): 13.499,- PLN

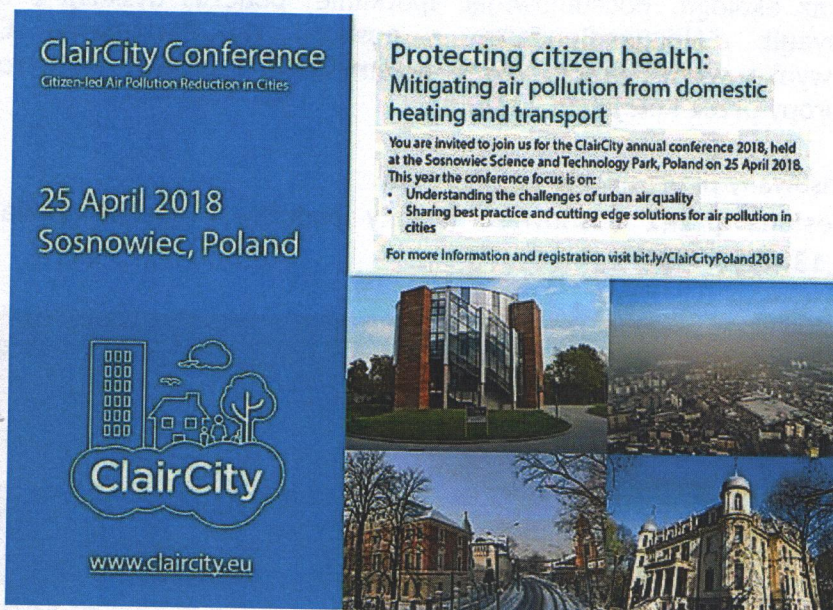
4. (Sosnowiec, 17-20.04.2018) wizyta studyjna Pani Tetiany Revenko - eksperta ds. ekonomii Kijowskiego Oddziału Regionalnego Związku Miast Ukrainy w ramach spotkania władz lokalnych z Ukrainy koordynowanego przez Śląski Związek Gmin i Powiatów. W ramach projektu realizowane były różnorodne działania mające na celu pomoc w rozwijaniu kluczowych kompetencji osób pracujących w ukraińskich jednostkach samorządu terytorialnego w zakresie przygotowania do wdrożenia reform decentralizacyjnych, w sposób podnoszący jakość, dostępność oraz efektywność lokalnych usług publicznych.

Koszty wizyty poniesione przez Sosnowiec: 3.659,80 PLN

5. (Sosnowiec, 25-27.04.2018) Sosnowiec był gospodarzem drugiego międzynarodowego spotkania w ramach projektu „ClairCity - zaangażowanie obywateli w działania na rzecz ograniczenia zanieczyszczenia powietrza w miastach”, z udziałem partnerów, uznanych ekspertów z Europy oraz z innych kontynentów, przedstawicieli Komisji Europejskiej, polskich i europejskich samorządów oraz lokalnych interesariuszy. 25 kwietnia 2018 spotkanie rozpoczęła konferencja „Ochrona zdrowia mieszkańców: redukcja zanieczyszczenia powietrza pochodzącego z ogrzewania gospodarstw domowych i transportu” poświęcona wyzwaniom, z którymi mierzy się Sosnowiec oraz inne europejskie miasta w obszarze zanieczyszczenia powietrza, zorganizowana w jednym z obiektów Sosnowieckiego Parku Naukowo-Technologicznego. W wydarzeniu wzięło udział ok. 150 osób.

Konferencja została zorganizowana ze środków projektowych.

Koszty poniesione przez Sosnowiec (kolacja dla uczestników projektu, symboliczne upominki z Sosnowca) 8.315,50 PLN

6. (Komarom, 27- 29.04.2018) Udział przedstawicieli Sosnowca w obchodach Dni Komarom i Komarno, prezentacja **wystawy poświęconej Janowi Kiepurze - chłopakowi z Sosnowca** dostępnej dla mieszkańców podczas uroczystości organizowanych przez węgierskie i słowackie miasta partnerskie.

Wizyta sfinansowana ze środków miasta Komarom.

Koszty poniesione przez Sosnowiec 2.814,35 PLN

7. (Sosnowiec, Dziwnów, maj/czerwiec 2018). **Kontynuacja współpracy z polskim miastem partnerskim Dziwnów: wymiana młodzieży z Dziwnowa i Sosnowca.** Wymiana realizowana ze środków Gminy Sosnowiec (koszty podróży sosnowieckiej młodzieży do Dziwnowa i pobytu młodzieży z Dziwnowa w Sosnowcu).
Koszty wymiany poniesione przez Sosnowiec: 17.728,50 PLN

8. (Sosnowiec, 10-13 maja 2018). Wizyta w Sosnowcu władz samorządowych Dziwnowa. Radni z Dziwnowa odwiedzili miejsca realizacji nowych inwestycji miejskich, wzięli udział w spotkaniu z sosnowieckimi radnymi, wspólnie wzięli udział w sosnowieckich obchodach Dnia Pracownika Samorządu Terytorialnego, zwiedzili także miejsca związane z historią Zagłębia.

Wizyta sfinansowana ze środków Gminy Sosnowiec.

Koszty wizyty: 15.305,40 PLN

9. (Les Mureaux, 25-27.05.2018) **Spotkanie Rady Seniorów Miasta Sosnowca z seniorami z Les Mureaux** poświęcone zagadnieniom polityki senioralnej w obu miastach oraz zaangażowania seniorów w działania na rzecz społeczności lokalnej (spotkanie w budynku merostwa z Panem Merem François Garay oraz radnymi, a także stowarzyszeniami senioralnymi z Les Mureaux; prezentacja działań Rady Seniorów Miasta Sosnowca oraz seniorów francuskich, wymiana doświadczeń i dyskusja; zwiedzanie miasta i regionu, zwiedzanie Centrum Usług Edukacyjnych, spotkanie ze społecznością pochodzenia polskiego i wspólna zabawa taneczna z seniorami z Les Mureaux.

Projekt sfinansowany przez miasto Les Mureaux.
Koszty poniesione przez Sosnowiec (koszty podróży i ubezpieczenia uczestników z Sosnowca): 11.032,16 PLN

10. (Sosnowiec, 15-17.06.2018). Udział przedstawicieli miast partnerskich Sosnowca w uroczystych obchodach organizowanych w mieście dla uczczenia 100. rocznicy odzyskania niepodległości przez Rzeczpospolitą Polską oraz w obchodach 15. rocznicy podpisania umowy partnerskiej pomiędzy Sosnowcem i Suczawą. Spotkanie poświęcone tematowi procesu budowania międzynarodowej sieci współpracy i przyjaźni pomiędzy europejskimi samorządami.

Wizyta sfinansowana ze środków Gminy Sosnowiec.
Koszty wizyty: 27.090,- PLN

11. (Sambor, Lwów, Sosnowiec, 13.09-05.10.2018) Projekt „Nasze małe wielkie historie - zatrzymani w kadrze” - spotkanie młodzieżowych grup z Sosnowca i Sambora zainteresowanych historią, tradycją i kulturą. Podczas realizacji projektu zrealizowano warsztaty tematyczne, wizyty studyjne oraz spotkania z ciekawymi postaciami, świadkami historii i kreatorami kultury, uczestnicy przygotowali konferencję oraz towarzyszącą jej sesję posterową, uświadamiającą uczestnikom jak ważne są historie jednostek, odkrywanie ciekawych miejsc i osób, dla stworzenia fundamentów współpracy opartej na szczerości, poszanowaniu tradycji i tożsamości oraz dobrosąsiedzkich relacjach.

Projekt otrzymał dofinansowanie Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży w wysokości 40.076,27 PLN

Wkład własny gminy Sosnowiec: 5.293,53 PLN

12. (Sosnowiec wrzesień 2018 i Gori październik 2018) Projekt „2800 km więzi Sosnowiec-Gori” - wymiana uczniów sosnowieckiego Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 14 i licealistów z Gori (Gruzja). Uczniowie obu szkół wzięli udział w serii warsztatów, wizyt studyjnych, spotkań, których celem było wzajemne poznanie historii, kultury i tradycji obu narodów, zaprezentowanie swojego miasta w ciekawej formie (gry miejskie, quizy, reportaże) a głównym tematem wielokulturowość, tolerancja, szacunek, przeciwdziałanie mowie nienawiści.

Działania w Gruzji sfinansowane przez partnera gruzińskiego.

Działania w Polsce i koszty podróży do Gruzji sfinansowane przez ZSO nr 14 przy wsparciu gminy Sosnowiec w wysokości: 3.090,- PLN

13. (Sosnowiec, 8-12.10.2018) Projekt „COOlturalne partnerstwo na rzecz wzmocnienia poczucia przynależności do europejskiej wspólnoty” - spotkanie Europejskich Miast Partnerskich - Komarom, Suczawa, Sosnowiec. W ramach projektu zostały realizowane działania związane z obchodami ogłoszonego przez Parlament Europejski Roku Dziedzictwa Kulturowego. Projekt mobilizował mieszkańców europejskich miast do

promowania i wzmacniania roli europejskiego dziedzictwa kulturowego jako kluczowego dla tożsamości kulturowej, pokazywał jego wpływ na rozwój lokalny i regionalny oraz rolę w rozwijaniu dialogu międzykulturowego. Sosnowiec uzyskał dofinansowanie na realizację projektu z Programu Europa dla Obywateli oraz patronat honorowy Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego.

Projekt otrzymał dofinansowanie z Programu Europa dla Obywateli w wysokości **21.731,- PLN**

Wkład własny gminy Sosnowiec: 12.877,13 PLN

Środki wydatkowane na współpracę zagranicą ogółem i środki zewnętrzne pozyskane na ten cel przez WFZ w latach 2015 – 2018

Rok	Środki wydatkowane (wykonanie)	Środki zewnętrzne
2015	136.144,27 PLN	62.407,11 PLN
2016	156.247,26 PLN	66.927,32 PLN
2017	127.555,65 PLN	59.183,71 PLN
2018	115.280,67 PLN	80.820,63 PLN